

Kevään kasvit

AIHE: S3: Lähiympäristön ja sen muutosten havainnointi (OPS 2014)

IKÄLUOKKA: 1. vuosiluokka

TAVOITTEET: Opetuskokonaisuudelle asetettuja **käsitteellisiä** tavoitteita ovat kevääseen ja kevään kasveihin liittyvien käsitteiden mieleen palauttaminen ja aktivointi. Opetuskokonaisuudessa opitaan tunnistamaan ja nimeämään myös uusia kasveja. Tavoitteena on myös, että oppilaille muodostuu ymmärrys kevään tulemisesta ilmiönä kokonaisuutena ja sen merkityksestä. Kokonaisuuden aihe linkitetään myös eri aisteihin. Opetuskokonaisuuden **menetelmällisenä** tavoitteena on itseilmaisun käyttö osana oppimista, tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen, tutkiva oppiminen ja havaintojen tekemisen harjoittelu aistien monipuolisen käytön avulla, keskusteleva oppiminen, pari/ryhmätyöskentelytaitojen harjoittelu sekä vuorovaikutustaitojen harjaannuttaminen toiminnallisen oppimisen periaatteita tukien.

TARVIKKEET: Opetuskokonaisuuden aikana tarvittavat tarinan, Kahoot!-pelin, tabletteja/puhelimia, pahvisia kehyksiä, peliin liittyvät kortit, kasvikuva- ja kasvikuvakirjoja, kevääseen ja luontoon liittyviä pienikokoisia tunnusteltavia ja tuokseteltavia materiaaleja, pussit materiaaleille, huivit silmille, tulostetut kuvat, saksia, liimaa sekä nastaa/teippiä.

KESTO: 3 x 45min

ESIVALMISTELUT: Ennen opetuskokonaisuuden toteuttamista opettajan täytyy valmistaa Kahoot!-peli, pahviset kehykset kevään kasvien kuvaamista varten, tavupelin tavu-korttien valmistaminen sekä tarvittavan materiaalin hankkiminen. Lisäksi ennen opetuskokonaisuuden viimeistä oppituntia opettajan täytyy tulostaa oppilaiden kuvaamat kasvikuva- ja kasvikuvat. Myös eläytymisharjoituksen tarina kevään tulosta on laadittava.

MILLAISIIN ASIOIHIN ERITYISESTI KIINNITETTÄVÄ HUOMIOITA: Opetuskokonaisuuden ajankohtaa valitessa opettajan kannattaa valita toteutusajanjakso niin että keväinen luonto palvelee opetuskokonaisuudelle asetettuja tavoitteita, muuten työskentely voi kärsiä. Työskentely on myös aika omatoimista oppilaiden ollessa ensimmäisellä luokalla, joten ohjeistusta kannattaa miettiä.

KUVAUS TOTEUTUKSESTA: Opetuskokonaisuus alkaa mielikuvitus- ja eläytymisharjoittelulla, jossa oppilaat eläytyvät opettajan lukemaan tarinaan liikuttaen omaa kehoaan silmät kiinni. Tarinassa eläydytään pajun näkökulmasta talven viettoon ja kevään tuloon. Seuraavaksi toteutetaan Kahoot!-peli, johon opettaja

on koonnut kevään tuloon ja kasveihin liittyviä kysymyksiä. Jokaisella oppilaalla on oma puhelin/tabletti, jolla hän vastaa itsenäisesti kysymyksiin. Näiden tehtävien avulla opettaja selvittää oppilaiden ennakko-oletuksia opiskeltavasta aiheesta.

Tämän jälkeen siirrytään ulos lähiympäristöön. Tarkoituksena on, että oppilaat haistelevat ja katselevat miltä kevät näyttää ja mitä kevään merkkejä ympäristöstä olisi löydettävissä. Oppilaat kuvaavat pareittain/pienryhmissä kevään kasvin tabletilla. Opettaja organisoii toiminnan siten, että jokaisella ryhmällä on eri kasvi. Oppilaiden kanssa on aiemmin tehty pahvista kehykset, joita hyödynnetään kasvin kuvaamisessa.

Opetuskokonaisuuden toinen tunti jatkuu lähiympäristössä. Tarkoituksena on jatkaa eri aistimusten parissa ja tällä kertaa oppilaiden tehtävänä on keskittyä kuuntelemaan miltä kevät kuulostaa. Oppilaat kuuntelevat silmät kiinni, millaisia ääniä he kuulevat keväisessä luonnossa. Kuunteluharjoituksen jälkeen keskustellaan yhdessä äänistä. Seuraavaksi jatketaan tavusana-peliharjoitukseen. Pelin ideana on, että pelialueen keskellä on kasa kortteja, joissa on yksi tavu. Ympäriällä olevissa lapuissa on sekaisin tavuja, joista muodostuu sana, kasvin nimi. Oppilaat hakevat keskeltä yhden tavun kerrallaan ja etsivät ympärillä olevista lapuista vastaavan tavun. Tavu jätetään lapun luokse ja haetaan uusi tavu. Liikkuminen tapahtuu opettajan määräämällä tavalla, esimerkiksi loikkien, rapu kävellen tai takaperin juosten. Kun keskellä olevat tavut on loppu, oppilaat menevät jonkin ympärillä olevan lapun luokse. Lappujen luokse muodostuvat pienryhmät, joissa yhdessä pyritään muodostamaan tavuista sana. Sanan muodostuksen jälkeen oppilaat voivat tarkistaa muodostamansa sanan lapun takaa. Oppilaat esittelevät muodostamansa sanat muille ja koko luokan kesken etsitään kyseinen kasvi luonnosta. Jos kasvia ei esiinny lähiympäristössä, opettaja käyttää kuvakortteja.

Seuraavaksi oppilaiden kanssa siirrytään takaisin luokkaan. Oppilaat selvittävät ensimmäisellä tunnilla kuvaamansa kasvin nimen lasten kasvikuva kirjasta löytyviä kasveja vertaillen. Kuviin kirjoitetaan kasvin nimi sekä yksi kirjasta löytyvä tieto omasta kasvista tabletilla kuvanmuokkausohjelmassa. Lopuksi opetellaan kuvan lataamista esimerkiksi luokan yhteiseen pilvipalveluun.

Opetuskokonaisuuden kolmas oppitunti aloitetaan jälleen lähiympäristössä. Aistien käyttöön palataan vielä tunto- ja hajuaistin osalta. Oppilaat muodostavat pienryhmät. Käytettävä materiaali tulee opettajalta tai näissä pienryhmissä kerätyistä luonnon materiaaleista. Jokaisella pienryhmällä on yksi pussi, jossa on materiaalit ovat. Pussiin ei saa katsoa. Kaikki pienryhmän oppilaat laittavat silmät kiinni ja yksi oppilas ottaa pussista yhden asian. Vaikka oppilas tunnistaisi tämän asian/esineen, hän ei saa sanoa ääneen mikä se on. Hän kuvailee sitä muille oppilaille tunto- ja hajuaistinsa avulla tehtyjen

havaintojen perusteella ja tavoitteena on, että muut oppilaat sanovat mikä se on. Esimerkki: ”Tämä on jäätelötuutin muotoinen. Tämä tuntuu kovalta. Tämä on rosoinen ja haisee puulta.” Seuraavaksi työskentelyä jatketaan jälleen luokassa.

Työskentelyä jatketaan jälleen luokassa. Opettaja on tulostanut oppilaiden pilvipalveluun lataamat kuvat. Työskentely tapahtuu samoissa pareissa/pienryhmissä kuin edellisellä tunnilla kyseisen tehtävän parissa. Ensimmäisellä tunnilla käytetyt kehykset liimataan kehystämään kuvaa. Oppilaat kokoontuvat piiriin ja esittelevät oman pienryhmänsä kasvin, sen nimen, kuvan ja siihen liittyvän tiedon muille oppilaille. Opettaja kertoo jokaisesta kasvista lisää tietoa. Lopuksi kuvat kiinnitetään luokan/koulun seinälle.

Viimeiseksi pelataan jälleen Kahoot!-tietovisaa. Jokaisella oppilaalla on oma puhelin/tabletti, jolla hän vastaa itsenäisesti kysymyksiin. Opettaja laatinut kysymykset, joiden avulla hän voi arvioida oppilaiden käsitteellisen tiedon kehittymistä jakson aikana. Kysymykset laaditaan siten, että niistä saa selville onko oppilas oppinut aisteja hyödyntämien työskentelymenetelmien avulla. Näiden kysymysten avulla opettaja voi arvioida myös omien opetusmenetelmien tehokkuutta ja hyödynnettävyyttä.

LISÄTIETOJA: Opetuskokonaisuuden toteuttaminen edellyttää iPadeja (tabletteja), joissa tulee olla sopiva kuvanmuokkausohjelma. Tabletteja tarvitaan yksi jokaiselle oppilaalle. Toteutetaan osakseen ulkona, joten tähän varauduttava säänmukaisella varustuksella.